

Abstrakt

Disertační práce se zaměřuje na výzkum mediální zkušenosti mladistvých a současně na rozvoj dovednosti mladistvých vlastní mediální zkušenosti reflektovat a interpretovat. Cílem výzkumu bylo lépe porozumět tomu, jakou možnou roli má reflexe vlastních mediálních zkušeností mladistvých ve formálním (mediálním) vzdělávání.

Za účelem dosažení výzkumných cílů byl použit participativní akční výzkum s mladistvými ve věku 15–17 let, který umožnil získat hlubší porozumění jejich mediální zkušenosti a aktivně je zapojit do procesu výzkumu. Participativní akční výzkum probíhající jeden školní rok na střední škole Naše Lyceum Praha s devíti mladistvými dále umožnil pomocí reflektivního pedagogického přístupu systematicky a kontinuálně podporovat rozvoj dovednosti reflexe vlastních mediálních zkušeností. Pro sběr dat byly primárně využity tři metody: zúčastněné pozorování, sběr reflektivních textuálních dokumentů a polostrukturované rozhovory. Data byla analyzována pomocí reflektivní tematické analýzy.

Mediální zkušenost mladistvých lze na základě analýzy a interpretace dat vnímat jako komplexní, individuální, různě intenzivní a jako úzce propojenou s ostatními aspekty jejich života. Jednotlivé dílčí aspekty mediální zkušenosti mladistvých jako jsou ambivalentnost, dynamičnost, opakovaná mediální zkušenost, intimita či spirituální aspekty – jsou vzájemně propojené a společně tvoří mnohvrstevný celek.

Reflektivní pedagogický přístup pracující s touto žitou mediální zkušeností mladistvých ve formálním (mediálním) vzdělávání se následně ukázal jako vhodná výzkumná i pedagogická metoda., Vedl k osvojování dovednosti reflexe jako klíčové kompetence pro život a vykazoval aspekty transformativního učení: přinesl změnu významové perspektivy, jak mladiství o médiích a vlastním životě s médii začali přemýšlet. Zmíněný přístup byl mladistvými pozitivně hodnocen zejména z toho důvodu, že jim umožnil se k vlastnímu životu vyjádřit a nabídl jim možnost se učit z takových mediálních zkušeností, které pro ně byly relevantní.